

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Hapanta Ta Hellēnisti Heuriskomena

Origenes

Coloniæ, 1685

Homilia XVI. (juxta Hieronymum XII.) De eo quod scriptum est: Ecce ego mitto piscatores multos: dicit Dominus; &c. Interprete S. Hieronymo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79842](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79842)

cus, & dives est, & præbet mihi. Deinde A etiam ad talem dicitur istud: *Maledictus homo qui spem habet in homine*. In nullum hominem speramus, quantumvis nobis amici esse videantur: non enim in ipsos, sed in Dominum nostrum speramus, qui est Jesus Christus: cui est honor & imperium in sæcula sæculorum, Amen.

αὐτὸς τὸν τοῦτον λέγει· ὁ· ὁ πικρὸς αὐ-
τῶν· ὁς τὴν ἐλπίδα ἔχει ἐπ' αὐτῶν αὐτῶν
ἐδὲνα αὐτῶν· ἐλπίδα· καὶ δὲ οὐκ ἔστιν ἡμῶν
ἐν αὐτοῖς· ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλ' ὁ πικρὸς ἡ-
μῶν ἐλπίδα· ὁς ἐστὶν ἡσυχία· ὁς ἐστὶν ἡ δόξα
καὶ τὸ κρεῖττον· εἰς τὰς αἰῶνας τὰς αἰῶνων, ἀμήν.

HOMILIA XVI.

(juxta Hieronymum XII.)

De eo quod scriptum est:

Ier. 16. 16.

Ecce ego mitto piscatores multos: dicit Dominus; &c.

ΟΜΙΛΙΑ 15.

Εἰς τὸ.

Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὰς ἀλιεῖς τὰς πολλὰς· λέγει κύριος, καὶ τὰ ἔξῃς.

Interprete S. HIERONYMO.

IN Evangelio quod secundum Matthæum B est, scribitur, Salvator noster venisse juxta mare Galilææ, & ibi vidisse Simonem & Andream fratrem ejus mittentes retia in mare. Erant quippe piscatores. Ibi que additur: Videns autem eos Jesus, dixit eis: *Venite post me, & faciam vos piscatores hominum. Et relinquentes sua retia secuti sunt eum.* Et fecit eos Salvator de piscatoribus piscum, piscatores hominum. Alios quoque duos fratres invenit Dominus, Jacobum Zebedæi, & Johannem fratrem ejus, in navicula cum patre Zebedæo reficientes retia sua. Quos cum similiter ad Evangelii ministerium provocasset, piscatores hominum reddidit. Si quis ergo juxta hanc historiam consideret Discipulos Salvatoris, ut habeant non solum gratiam sermonis, ita Scripturarum ratione contextam ut retia, quæ possint super humanas animas gyro artificis superfundi, & consideret hoc ipsum cum summa ratione fidei, videbit quomodo non tunc tantum Salvator, sed & usque ad præsentem diem mittat hominum piscatores, instituens eos animas liberare de mari, & ex acerbissimis fluctibus ad auram producere liberiores. Verum illi pisces cum fagenis, retibus atque hamis extracti de aqua fuerint, moriuntur. Apud nos vero cum aliquis fuerit sermonis rete comprehensus, & eductus de mari sæculi, moritur quidem & ipse, sed peccato, sed mundo, ut consurgens Christo, vivat Deo. Si ergo possis, ad intelligendum sensum quem conamur exponere, animo inducere pisces de mari

Α Ναγέγραπται ἐν τῷ κτ' ματθαῖον διαγγελίᾳ σωτῆρος ἡμῶν ἐληλυθέναι παρὰ τὴν θάλασσαν τὴν γαλιλαίας, καὶ ἐωρεῖσθαι ἀνθρώπων καὶ ἀνδρῶν τὴν ἀδελφὸν αὐτοῦ βαλθουῖας ἀμφιβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν ἡσυχῇ τῶν ἀλιεῖς. ἔπειτα φησὶν ὁ λόγος, ἐπὶ ὁσῶν τῆς ἰδὼν εἶπε· δὴ τότε ὁπῶς με, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων, οἱ δ' ἀφέντες τὰ δικτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ πεποίηκεν ὁ ἰησοῦς αὐτοὺς ἐπὶ ἀναλαβεῖν τὰς ἀλιεῖς. καὶ ἄλλος δ' ὁμοῦ ἀδελφὸς οὗτος, ἰακώβον τὸν υἱὸν Zebedæου, καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ πλοῖᾳ κτ' τὸν πατέρα καταρπύζοντας τὰ δικτυα· καὶ ταῦτα ἐκάλυψεν ὁ πῶς αὐτῶν ὁ πῶς ἡμῶν. πεποίηκε δ' καὶ ἡμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων· καὶ εἰ τις γὰρ κατενόησε τὰς ἐχοντας διὰ τοῦ χάριτος χάριτος, πεπληρωμένῳ ὡς δικτυᾳ, καὶ συσκευασμένῳ διὰ τῶν ἱερῶν γραφῶν ὡς ἀμφιβληστρον, ὥστε ἀεὶ βάλλει τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων τὸ πλῆγμα. κατανόησεν δ' καὶ τὸν νικῶς τὸ γινόμενον κτ' τὴν ὁπῶς ἡμῶν, ὡς ἐδίδαξεν ὁ ἰησοῦς ὅτι πᾶσι τὸν ἡμῶν τὸν ἀλλὰ καὶ καὶ καὶ ὁ σωτῆς ἡμῶν πέμπει ἀλιεῖς ἀνθρώπων, παιδίδας αὐτοῦ, ἵνα διωκόμεν διὰ τὴν θάλασσαν ἀνελθῶν, καὶ φυγῇ αὐτοὶ τὰ πικρὰ κύματα. ἀλλ' ἐκείνοι οὐκ ἔχουσιν ἀλλοιοὺ ἀνελθόντες ἐν ταῖς σαγήναις, ἐν τοῖς ἀμφιβληστροῖς, καὶ ἐν τοῖς δικτύοις ἢ ἐν τοῖς ἀγκύραις ἀποθνήσκουσιν θανάτου, καὶ διὰ τοῦτο ἀνελθόντες ἀπὸ τῆς θάλασσης καὶ αὐτοὶ μὲν ἀποθνήσκουσιν· ἀποθνήσκουσιν δ' ἐν τῷ κόσμῳ, ἀποθνήσκουσιν τῇ ἀμαρτίᾳ. καὶ μὲν

ζωῆς τὸν θάνατον. ὁ δ' ὁ συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν ἀλιεῶν ἰησοῦς, καὶ ἀνελθὼν ἀπὸ τῆς θάλασσης καὶ αὐτοὶ μὲν ἀποθνήσκουσιν· ἀποθνήσκουσιν δ' ἐν τῷ κόσμῳ, ἀποθνήσκουσιν τῇ ἀμαρτίᾳ. καὶ μὲν

τὸ ἀποθανεῖν τῷ κόσμῳ καὶ τῇ ἀμαρτίᾳ, ζω-
 ποιῶν ἡμεῖς λόγος ἔσται, καὶ ἀναλαμ-
 βανείσθην τῷ κόσμῳ. ὡς δὲ ἰδὼν κατ' ἑαυ-
 τὸν οὐρανὸν ἔχοντα ψυχὰς μεταβάλ-
 λασαν μὴ τ' ἐξελθεῖν ἀπὸ τῶν ὡμάτων ἔ-
 χοντες, καὶ γνωρίζοντες πνεύματα παρ' ἑαυ-
 τῶν ἀδελφὰ ἐλάττω, μὴ ἀφορμὰς πρὸς λαμ-
 βάναν ὡς οὐκ ἔχοντες, τοῖς δὲ πνεύμασι. ἀνε-
 λήφθαι ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ὑποπέσαν τοῖς
 δικτύοις τῆς μαθητῶν ἰσχύος, ἐξελθὼν μετα-
 βάλλας τὴν ψυχὴν, οὐκ ἐπὶ ἑαυτοῦ εἶ, δια-
 τέλῃ τοῖς ἀλμυροῖς τῆς θαλάσσης κύμασιν.
 ἀλλ' ἀθέως σε μέγα δόξαν ἡ ψυχὴ καὶ με-
 μορεσθῆναι, καὶ γινέσθαι πνεύματι καὶ θεοῦ παρ' ἑ-
 αυτοῦ ὡς ἑστέον. ὅτι ὁ μέγα μορεσθῆναι καὶ με-
 γάλωται, αὐτὸς παύλα λεγόντων. ἡμεῖς δὲ
 πάντες, ἀνακαλυμψάμενοι τὸ πνεῦμα τῶν δό-
 ξων κυρίου καὶ τῶν δόξων, τὴν αὐτὴν ἐκόντα
 μέγα μορεσθῆναι ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν καθά-
 πτε ἀπὸ κυρίου πνύματός. ἡ μέγα μορεσθῆναι
 τὸ εἶναι οὐκ ἔχοντα τῇ ἀλμύρῃ ἰσχύος συλλη-
 φθῆναι, καὶ ἀλμύρῃ ὡς ἐν θαλάσσῃ διατελεῖς,
 διατελεῖς ποιεῖται ἐν ὅρεσιν, ὡς αὐτὸν δεη-
 θῆναι ἐκείνῃ ἀλμύρῃ τῇ ἀναγοντῶν αὐτῶν ἀπὸ
 θαλάσσης, ἀλλὰ δὲ δότερον πνύον, ὡς ἐνομά-
 ζον, θεοῦ τῶν οὐρανῶν θεοῦ εἰς πάντας
 ὅρας, καὶ ἀπὸ πάντων βενεῖ ἀναλάσας ἐν αὐτῷ
 τῇ θαλάσσῃ, καὶ συλληφθῆναι τοῖς δικτύοις
 τῆς μαθητῶν ἰσχύος, μετέβαλε δὲ τὴν θα-
 λάσσην, ἀπλάθῃ αὐτὴν, ἡκε δὲ τῇ ἀλμύρῃ, τὴν
 ἀλμύρῃ καὶ τῇ ἀλμύρῃ τὴν βενεῖ, τὴν δικαίαν, καὶ
 ποῖα εἶναι τὴν διατελεῖς, ἡ αὐτὴν ταῦτα,
 ὅτι ὁ καμρὸς τοῦ τῆς ἐξόδου ἐπιστῇ, πεμφθῶσιν οἱ
 πολλοὶ θηροὶ, ἑτέροις ἀπὸ τῶν ἀλμύρων. πνύς
 δὲ αὐτῶν εἶναι, ἡ οἱ ἐπιτεταγμένοι ἐπὶ τῇ ἀλμύ-
 ρῃ εἰδέναι τὴν ψυχὰς τῶν βενεῖ, τὴν μὴ κα-
 τὰ καμρὸν. ἡ ὅρα εἰ μὴ κερατὲ μυστικῶς ταῦ-
 τὰ λέγοντες, ὡς ἀφῆκε, καὶ τὸν παρὲς τὴν νύκτα ἐν
 τῇ ἰδιότητι ἀπὸ πολλῶν ἀλμύρων πολλὰς λέγει κυ-
 ρεῖ. ὡς ἀλμύρῃ εἰς αὐτὰς, ὡς ταῦτα ἀπὸ τῶν
 πολλῶν θηρῶν, ὡς θηρῶν εἰς αὐτὰς ἐπὶ ἀ-
 νὰ πάντας ὅρας, ὡς ἐπάνω πάντων βενεῖ. ἐπὶ ἐν θέλει συλληφθῆναι ὑπο τῇ θηρῶν,
 ὅρα μὴ τὴν διατελεῖς ποιεῖται ἐν ταῖς κοιλάσι, μὴ δὲ κατὰ τὴν διατελεῖς, ἀλλὰ ζητεῖται
 ὅρα, ἀνάστα εἰς τὸ ὄρος, ὅπως ἰσχύς μετεμορφώθη, ἀνάστα εἰς τὸ ὄρος, ἐφ' ὃ ἰδὼν τὴν ὄχλην
 ἀναεῖσθαι οὐκ ἰσχύς, ἡ ἡκολούθησαν αὐτῶν οἱ μαθηταί, εἰθα ἀνοίξας τὸ σῶμα αὐτῶν ἐδίδαξε
 λέγων. μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνύματι. ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν ἑσπερίων. καὶ
 τὴν ἐξῆς τῶν μακαρισμῶν. ὡς οὐκ ἐξῆς γὰρ τῶν τοῖς θηρῶν ἀλλὰ χόθεν συλλα-
 βῆναι ἀπὸ τῶν ὀρέων, ὡς τῶν βενεῖ, καὶ ἀπὸ τῶν τρυμαλιῶν τῶν πετρῶν. ταῦτα γὰρ ἀτρεῖα
 λέλεκται ἐν τῇ ἀφῆκε. ἀπὸ πολλῶν θηρῶν, ὡς θηρῶν εἰς αὐτὰς ἐπὶ ἀ-
 νὰ πάντας ὅρας, ὡς ἐπάνω ἀπὸ πάντων βενεῖ, ὡς ἀπὸ τῶν τρυμαλιῶν τῶν πετρῶν.

ibi.

extractos aliam rursus vitam assumere, &
 aliud corpus induere, tunc scies, quo nobis
 profecerit exemplum. Nemo blasphemet,
 nemo male laceret, non vocetur crimen
 quod ab alterius abductum est intelligentia.
 Et tu igitur cum de seculi istius fluctibus per
 Discipulos Domini fueris extractus, muta
 corporis vitia, muta sensum animæ; non sis
 ille piscis qui in falsis versabaris undis, sed de
 profundo gurgite erutus ad meliora con-
 vertere; secundum illud Apostolicum: *Nos 2. Cor. 3.18*
autem omnes revelata facie gloriam Domini
contemplantes in eandem imaginem transfor-
mamur de gloria in gloriam, quasi ab Domini spi-
ritu. Et cum fueris ab Apostolis ac Discipulis
 Jesu marinis fluctibus liberatus, noli quære
 profundum, sed in montibus sit conversa-
 tio tua; ut jam non habeas opus piscatori-
 bus, qui te rursus de fluctibus extrahant,
 sed alijs quibusdam quos venatores Scriptu-
 ra nuncupat, qui te postea venentur de
 monte, de colle, de locis altioribus: ibi sit
 deambulatio tua, ibi mens, gressus & statio:
 obliviscere maris: obliviscere vallum ac
 profundorum: Veni ad montes, Prophe-
 tas; veni ad colles, justos; in ipsis sit con-
 versatio tua: ut cum dies mortis advenerit,
 mittantur venatores, alii quidam à piscatoribus;
 qui super assumptionem constituti sunt,
 & te cum cæteris Sanctis de colle, de
 monte, de altiori loco accipiant. Vide au-
 tem, si non sacrata voce in eadem sententia
 Propheta consentit dicens; *Ecco ego mitto* *Jer. 16.16.*
piscatores multos, dicit Dominus, & piscabun-
tur eos. Et post hac mittam venatores multos,
 ut capiant eos supra omnem montem & collem.
 Si vis & tu ab his venatoribus capi, cave, ne
 verferis in vallibus, ne in alia humili regio-
 ne consistas. Quære colles, quære montem,
 in quem visò populo Dominus ascendit, &
 secuti sunt eum Discipuli, ex quo aperiens
 os suum docuit eos, dicens: *Beati pauperes*
spiritu, quoniam ipsorum est regnum celorum;
 & reliquas septem beatitudines. Neque vero
 putes licere his venatoribus, aliunde ho-
 mines, nisi de montibus ac collibus quære-
 re, & quod sequitur, *de cavernis petrarum.*
 Unde possum intelligere petras? unde ca-
 vernas petrarum? venio ad Exodum: quære
 aliquam interpretationis occasionem,

Matth. 5.

νυκτὶ ἀπαγέσθαι τὴν ψυχὴν σου ἀπὸ τοῦ σώματος. ἀλλὰ ὅτι
 ἡ δειμασμένη ψυχὴ ἀποστρέφεται ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ
 μετανοοῦσιν οἱ ποδοδηκταί, ἐξ ὧν τῇ ψυχῇ μετάνοια.
 ἡ δὲ ψυχὴ ἀγαθὰ κείμενα εἰς τὴν πολλὰ, ἀνα-
 παύει, φάγει, πίει, ἀφραίνει· ὁ δὲ τὴν κατὰ
 τὴν ὁρίαν, τὴν κατὰ τὴν βελαντινὴν, τὴν ἐξω τῇ τευ-
 μαλιῶν τῇ πετρῶν; πῶς πλανήσεται καὶ ἐν τῇ
 ἀγαθῇ ἀγαθὴν κείσεται, οἷον τὸ ταῦτα εἶναι ἀ-
 γαθὰ. διὸ φησὶ καὶ ἐξω τῇ ψυχῇ μετάνοια. ψυχὴ ἐ-
 χέει ἀγαθὰ κείμενα εἰς τὴν πολλὰ. τὴν σὺν καὶ
 τὴν ἀφ' ὧν τῇ γυναικὶ ἀγαθὰ εἶναι νεόμι-
 καν, ὅτι εἶδεν, ὅτι ἀληθῶς ἀγαθὰ εἶναι ἐν
 τῇ κατηραμένη γῇ, ἀλλὰ τὸ ἀληθῶς ἀγαθὰ
 ἐν ἐξω τῇ ἐστὶν αὐτῇ, ἐν τῇ γῇ, ἐν τῇ ἀ-
 γαθῇ εἶναι τὸ ἀληθῶς· ἐν δὲ τῇ μετάνοια ἀ-
 γαθῇ, ἵνα ἀποστρέψῃ ἐν ἐξω τῇ, ἐλκεθῇ ἀπὸ
 αὐτῆς ἀφ' ὧν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἀπαγέσθαι τὴν
 ψυχὴν σου ἀπὸ τοῦ σώματος. ἀλλ' ἐλθόντες οἱ θεοὶ αὐ-
 τῶν, ἡ κατὰ τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ τὸ ἐν τοῖς ὁρεσὶ τῶν
 ὄρεων τοῖς ἐξω τοῖς, τὸ ἐν ταῖς τευμαλιῶν τῇ
 πετρῶν σικαζόμενα, συλλήψον ταῦτα, καὶ
 ἀπαύξουν αὐτὰ ἀπὸ τῆς θύρας ἐκείνης, ὅπως
 ἐπὶ τὴν ἀνάπαυσιν τῇ ἀγίῳ καὶ μακαρίῳ
 οἱ χεῖρες αὐτοῦ, οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ μετάνοια, ἐπὶ
 πᾶσι τοῖς ὁρεσὶ αὐτῶν, τὸ ἐκείνων τὸ ἐπὶ τῇ
 ὁρῇ τοῖς διατεταῖς ποικιλιῶν, καὶ ἐν τοῖς βε-
 νοῖς, καὶ ἐν ταῖς τευμαλιῶν τὸ πετρῶν, καὶ ἐπὶ
 τοῖς ὁρεσὶ πᾶσι ὁ θεὸς ἐχει τὸς ὀφθαλμούς. ὁ
 δὲ ἐκρύβησεν ἀπὸ τοῦ σώματος μετάνοια τοῖς
 οἱ γὰρ φαῖναι κρύβειν ἀπὸ τοῦ σώματος τὸ θε-
 ῖον ἀδὰμ, μὴ τὴν ἀλάστον, τὴν φανὴν
 κυρίως τὸ θεὸν ἀπατεῖν ἐν τῇ ἀλάστον
 τῇ δειλῶν, καὶ ἐκρύβη· ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ ἐκρυ-
 βήναι, ἀλλ' ἐχει καρδίαν μετάνοια παρρησίας τὴν
 τὴν ἀγίῳ πολιτείᾳ τοῖς τὴν θεόν· ἐν γὰρ ἡ
 σωματικὴς ἡμῶν κατὰ τὴν γνώσκει, ἐχορὶ παρ-
 ρησίαν τοῖς τὴν θεόν, καὶ ὁ ἀν' αὐτῶν μετάνοια, λα-
 βάνον παρ' αὐτῶν ὁ μὴ ἐν ἀδὰμ καὶ ἡμαρ-
 τῇ, οὐκ εἰς ὑπερβολὴν χαλεπὴν ἀμαρτίαν
 ἡμαρτε, διὰ τὸ ἐκρύβη ἀπὸ τοῦ σώματος τὸ
 θεῖον, ὁ δὲ ἀμαρτωλότερον αὐτῶν καὶ ἐν ἀσεβεί-
 εσσιν ὁ ἀδελφὸς ἐκείνου τὴν πεποικίκεν, ἐξήλθεν
 ἀπὸ τοῦ σώματος τὸ θεῖον. ὥστε συγκρίσει κακῶν
 ἐλαττον εἶναι τὸ κρύβειν ἀπὸ τοῦ σώματος τὸ θε-
 ῖον γὰρ ἐκείνου κρύβεται, οὐκ ἀπευθεῖν, ἀλλ'
 ἀπὸ τοῦ σώματος τὸν θεόν οὐκ ἐκρύβησαν ἐν ἀπὸ τοῦ
 σώματος μετάνοια τοῖς ἀποστρέψαντες ἐν ἀμαρ-
 τῇ τὸ γεγόναι, καὶ ἀπὸ ἀμαρτιῶν τὴν τῇ θαλάσῃ ἡλίου θύσαν· ἐν μὴ ὑπολαμβάνω-
 σιν οἱ ἀλυσθέντες, καὶ τὰ ταῦτα εἰς τὸν ὁρῇ ἐλθόντες, ὅτι ἐκ δικαιοσύνης αὐτοῖς ταῦτα γεγένη-
 σιν.

ea quæ ii qui foris sunt, merentur audire: *Stulte, hac nocte anima tua repente auferetur à te: quæ autem parasti; cuius erunt? Dicentur autem tibi ista, si dixeris: Destruam apothecas, & majores edificabo, & dicam anime meæ: Anima, habes bona reposita in annos multos; requiesce, comede, bibe, letare.* Animadvertis de montibus & collibus descendentem? animadvertis consistentem extra petrae foramen? quomodo erret & ea putet bona esse quæ nulla sunt, dicens: *Dicam anima meæ, habes multa bona reposita: frumentum & ubertatem terrenorum fructuum esse arbitratus est bona, nesciens quia vera bona non nascuntur in maledicta terra, sed in celestibus regionibus: thesaurizavit sibi in terra, quia in terra esse thesauros arbitratus est.* Si quis autem sublata cruce sequitur Dominum Jesum, & thesaurizat sibi in cælo, non dicitur ei: *Stulte, hac nocte animam tuam repetent à te:* sed venientes venatores, & quærentes animalia de montibus, de collibus, de cavernis petrarum, etiam illum cum eis pariter accipient de venatione sublimi, & ad sublimiora beatitudinis Regna portabunt. *Quia oculi mei super omnes vias eorum.* Super omnes vias istiusmodi hominum qui in montibus converſantur, in collibus ambulant, in cavernis habitant petrarum, habet oculos Deus. *Non se absconderunt à facie mea.* Qui sancti sunt, non se abscondunt à facie Dei: qui autem iniusti, absconduntur à facie ejus: Adam post transgressionem celestis mandati audivit vocem *Gen. 3. 8. Domini Dei deambulantis in paradiso post meridiem, & abscondit se.* Sanctus hoc non facit, sed conscientia actuum suorum habet fiduciam ad Deum: *Si enim conscientia nos non reprehenderit, fiduciam habemus ad Deum, & quodcumque petierimus, accipiemus.* Verum Adam quamvis peccaverit, tamen non usque ad perfectam malitiam mens ejus corruit, & ideo abscondus est à facie Dei. *Cum autem peccavit impiissimus fraticida, impiissimadvertite, quid fecerit: *Egressus est à matris utero, & habitavit in terra Naid.* Si ad malorum comparisonem venias melius est abscondi à facie Dei, quam fugere eum. In alio quippe conscientie vulnus inflictum tenebras, & secreta perquirens, levare oculos non patitur ad cælum. In alio autem desperatione nata contumacia negligit Dominum. Non se absconderunt à facie mea, neque absconditæ sunt iniquitates eorum contra oculos meos. Iusti super quas injustitias non se absconderunt à facie Dei? Aliquando fuerunt in peccatis, quando erant in mari, à quo à piscatoribus extracti sunt. Ne itaque suspicentur, quia non ex

*MSS. R. de profun-
do ad
montes
*al. infert
et

miserecordia, sed ex proprio merito * ad A
montes venerint, commonens illos sermo
divinus, & in illis nos, & idcirco post pro-
spera atque felicia, tristitia * inferens dicit:

Neg. abscondite sunt iniquitates eorum contra
oculos meos. Quæ sequuntur difficultatem,
nobis interpretationis obijciunt: siue enim
intelligamus ea coherere superioribus, ni-
hilominus de retribuendis suppliciis perti-
nescimus; siue videntur non herere cum
superioribus, quæ de piscatoribus & vena-
toribus diximus, & sic non modicum nobis

Br. 16. 18. scrupulum generant. Et retribuam illis pri-
mum duplices injustitias eorum, & peccata ipso-
rum in quibus contaminaverunt terram meam,
in morticinis abominationum suarum, & ini-
quitatibus suis, quibus impleverunt heredita-
tem meam. Quod ait, primum, siue non intel-
ligentes quidam, quod scriptum est, abstu-
lerunt, siue septuaginta Interpretes, sicut &
cætera, secundum dispensationem suam au-
ferre voluerunt, Dominus videt. Nos
istum locum cum cæteris editionibus confe-
rentes invenimus positum: Et retribuam il-
lis primum duplices injustitias eorum; ut osten-
datur, quia etiam ex posterioribus factis digni
effecti sunt beatitudine Dei, attamen quia
aliquando peccaverunt, & humanis vitiis
non carebant, primum oportet eos recipere
sua delicta. Et vide, si non vera sit ratio,
Quis peccata non recipit? nempe ille qui
post credulitatem & Baptismum audierit

Matth. 9. 2 Dominum dicentem: Dimissa sunt tibi pec-
cata, nec ultra peccaverit. Si autem post la-
vacrum & veniam delictorum, rursus ad
pristinas sordes fuerimus reversi, & adhuc
imperfecto sensu ab Apostolorum vestigiis
recedentes, aut injusta gesserimus aliqua,
aut certe in ipsa justitia sint aliqua nata pec-
cata, quid nobis fiat, consideremus; utrum
ne egredientes de præsentis sæculo, si ha-
buerimus vitia vel virtutes, recipimus pro
virtutibus præmia, & dimittentur nobis ea
quæ scientes peccavimus; an plestemur pro
delictis, neque recipimus præmia pro vir-
tutibus. Sed neutrum horum verum est,
quia & pro peccatis torquebimur, & pro
justitia recipimus præmia quæ meremur. Si
enim post fundamentum Jesu Christi, non
solum in corde tuo aurum & argentum, &
lapidem pretiosum (si tamen habes aliquid
auri vel argenti) superædificaveris; verum
& ligna, fœnum, & stipulam, quid tibi vis
fieri, cum anima sejuncta fuerit à corpore?
utrum nam ingredi vis in sancta cum lignis
tuis, cum fœno & stipula, & polluas re-
gnum Dei: an propter lignum, fœnum, &

et, τρωμνήσκει & μόνον διένεως, ἀλλὰ καὶ
ἡμᾶς ὁ λόγος τῷ πνεύματι ἀμαρτημάτων.
διὸ λέγεται μὲν τὰς διεργασίας καὶ οὐκ ἐν-
βητὰ ἀδικήματα αὐτῶν ἀπέναντι τῷ ὁρθολο-
γῶν μὲν τὰ ἐξ ἡσυχίας ἀγῶνα μέλλει ἡμῶν ἐμποιεῖν
εἴτε γὰρ ἀπλῶς νομῶν, & φρονήσῃ οὐκ ἀπλῶς
ἀλλ' ὅτι ἀποδόσεως τῶν ἀμαρτημάτων. εἴ
δοκᾷ οὐκ ἀκόλῃθ' εἶναι τοῖς πνεύματι δόμοι-
νοῖς ἀλλ' ἀποδομῶν καὶ διὰ τοῦτο καὶ εἰς
ἐκείνους ἀγῶνα ἡμᾶς ἐμβάλλει & τὴν πυλῶνα καὶ
ἀνὰ ποδῶν γὰρ, φησὶ πρῶτον διπλῶς τὰς
ἀδικίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, ὡς
ἐξ ἐξήλωσαν τὴν γλῶσσαν, ἐν τοῖς ἐνσημαῖς
τῶν βδελυγμάτων καὶ ἐν ταῖς ἀνομιαῖς αὐτῶν,
ἐν αἷς ἐπλησαν τὴν κληρονομίαν μὲν τὸ πρῶτον,
εἴτε μὴ νοήσαντες ὅτι εἰλάνηνες τὸ γεγραμ-
μένον εἴτε καὶ οἰκονομήσαντες ὅτι εἰλάνην οἱ δοκῶντες
ταῖς εἰσὶν αἰδέσθαι ἡμῶν μὴ οὕτως συγκεκο-
ταῖς λοιπαῖς ἐκδόσεσιν ἀποδομῶν καὶ μὴ οὕτως αἰ-
ποδῶν πρῶτον διπλῶς τὰς ἀδικίας αὐτῶν,
ἵνα δηλωθῇ, ὅτι καὶ αἱ εἰσὶν αἰδέσθαι αὐτῶν
ἐργα μακαριότητος εἰνέπει ἀνθρώποις, ἐ-
κείνους ἀμαρτίας γενομένους, πρῶτον δὲ διπλῶς
αὐτοὺς τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν καὶ ὅρα, ὅτι μὴ ὅτι
εἰν αἰδέσθαι πᾶς οὐκ ἀπολήνεται τὰς ἀμαρ-
τίας; ἢ ὁ μὲν τὸ πνεῦμα, καὶ λαβὴν ἀφ' ἑ-
αυτῶν ἀμαρτημάτων, ὡς ἀκούσας τὸ ἱερὸν λόγον
ἀφ' ἑαυτῶν τὰς ἀμαρτίας παρμηνέει ἀμαρτίας
εἰς τὸ μὲν τὴν ἀφ' ἑαυτῶν ἀμαρτημάτων τὴν
οἰκονομίαν ὅτι καὶ τὸ καλὸν γενέσθαι ὁ μαρ-
τυρῶν. ὡς πρὶν ἡμῶν οἱ πολλοί, οἱ μὴ τελευ-
θέντες ὡς οἱ δόκοντες. μὲν τὸ ἀμαρτάνειν, καὶ
συν τὰ ἀμαρτάνειν τίνα δέοντος πρὸς τοὺς
τῇ ἡμῶν ἀφ' ἑαυτῶν καὶ ἀπονομήσειν. ἀφ' ἑαυ-
τῶν τὴν εἰσὶν ἐχόντες ἀμαρτίας, ἐχόντες
καὶ ἀνδραγαθήματα σωθῶντος μετὰ μὴ διὰ
ἀνδραγαθήματα, ἀπολυθῶντος μετὰ τὸ
ἐν γνώσει ἡμαρτημάτων καὶ καλοποιοῦμεθα μὴ
διὰ τὰ ἀμαρτία, ἐδὰμ' ὅτι μὴ οὕτως
λέγω, ὅτι τὸ ἀπολαβεῖν τὰ κρείττονα, μὴ ἀπολα-
βεῖν τὸ ἀμαρτάνειν κατὰ δικαιοσύνην τὴν θεοῦ κα-
θαίρειν βελόνην, ὅτι ἐκκόπῃ τὴν κακίαν ἐξ
γὰρ σε ἀποδομῶν μὲν τὸ θεμελίον χεῖρον
ἐν γλῶσσει, ὃν δεῖ δαξάει, & μόνον χεῖρον καὶ ἀ-
γῶν καὶ λίθον πῦρον. ἐξω σε ἔχειν χεῖρον, ἢ πο-
λύ χεῖρον, ἢ ὀλίγον. ἐξω σε ἔχειν ἀγῶν, ἢ πο-
λύ

θον πῦρον. & μόνον δὲ φημι ταῦτα. ἀλλ' ἐξω σε ἔχειν καὶ ξύλα, καὶ χόρτον, καὶ καλάμην,
τὴν βάλει τοῖς χεῖρας μὲν τὴν ἐξοδόν; πότερον ποτε εἰσελθεῖν εἰς τὰ ἅγια μὲν ὅτι
σε, καὶ μὲν ὅτι χόρτε σε, καὶ τὸ καλάμην, ἵνα μιάνῃς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ; ἀλλὰ
πάντα

πάλιν διαμένειν θέλει διὰ τὸν χόρον, διὰ
 τὴν ξύλα, διὰ τὴν καλάμην ἐν τῇ πυρὶ, καὶ
 μὴ ἐν δόλοισιν αὐτῶν. ἔχει καὶ δόλον
 καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ ὁ λόγον· τί ἐν πύ-
 λῳ ἀπολαβὴν δόλου διὰ τὴν ξύλα; δὴλον
 ὅτι πρὸς τὸν ἀναλίσκον τὴν ξύλα, καὶ τὸν χό-
 ρον καὶ τὴν καλάμην· ὁ θεὸς γὰρ ἡμῶν τῇ ἐσ-
 λέγει· τοῖς συνέναι δυναμῶν πρὸς ἐναὶ κα-
 ταναλίσκον καὶ ἐσώπτε μὴ τὴν καταναλίσκον
 ὁ πρὸς λέγων· ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς κατανα-
 λίσκον· ἡμῶν ὁ καταναλίσκον, ὅτι ἔπειν, ὁ
 θεὸς πρὸς ἐκ καταναλίσκον· ἐστὶ τὸ καταναλ-
 σκόντων· τί ἐν ἐστὶ καταναλίσκον; ἔ-
 γὰρ κατ' ἐκὼν καὶ ὁμοίωσιν ἀναλίσκει, ἀλλὰ
 ἐν ἐποκοδομένην χόρον, ἐν ἐποκοδομένην
 ξύλα, τὴν ἐποκοδομένην καλάμην· ὁ θε-
 ος τὴν ἐποκοδομένην· σφοδρὰ ἐπαγγελίαν ἡ-
 σάν· μὴ τὴν ἐπαγγελίαν λέγει· καὶ ἀποδο-
 σὴν πρὸς διπλῆς τὰς ἀδικίας αὐτῶν· ἀναγ-
 κῶς πρὸς τὸ πρὸν πρὸν γὰρ τὴν τὴν ἀ-
 δικίαν, ἔλα τὴν δικαιοσύνης δόξιν· ἔ-
 γὰρ ἀναπαλιν ὁ θεὸς ἀναποδίδωσιν· ἐν πρὸν ἀ-
 πείθει τὰ ἀγαθὰ· ἵνα δόξωσιν τὰ κα-
 κά, καὶ δόξωσιν τὰ κακά, ἐδιδίχαυ τὰ ἀ-
 γαθὰ· ἵνα δόξωσιν τὰ κακά, ἵνα τέλος
 λάβῃ διὰ τὴν ἀφάνισιν τῶν κακῶν τὰ τὴν
 δικαιοσύνης τῶν παθόντων, ἵνα μὴ ταῦτα δόξωσιν
 ἀγαθὰ· διὰ δὴ τῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς γραφαῖς
 τῶν λέγοντα πρὸν τὰ δοκῶντα ἐν αὐτοῖς
 ὁρῶντες, καὶ ταῦτα τὰ κρείττονα ἐν δό-
 κῃ καὶ τῇ ποιῶσιν πατὰ ἐξ ἡμῶν ἰσότητα·
 οὐκ ἀλλὰ ποιεῖ, καὶ πάλιν δόξα τῇσιν, ἐ-
 πὶ τῇσιν καὶ χεῖρες αὐτῶν ἰσότητος· ὅτι τῶν ἐν
 τῇσιν καὶ διακρίβρον πρὸς τὰ λεγόμενα
 ἐπὶ τὴν κνέμ πρὸς παρρησίαν ἐν τῇ σκηνῇ
 οὐκ ἐν κατασκηνώσει ἐν ὅρῳ ἀγίῳ σκ; πο-
 ρὸν δόξωσιν· ἀμωμῶν καὶ ἐξ ἡμῶν δόξα τῇσιν
 οὐκ ἐν ἀλλοθίαν ἐν καρδίᾳ αὐτῶν· ὅς
 οὐκ ἐδίδωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐποίη-
 σεν τὴν πλησίον αὐτῶν κακόν, καὶ οὐκ ἐδίδω-
 σεν ἐν τῇσιν ἐν τῇσιν αὐτῶν· ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐ-
 λπίμεν τὴν μετανόησιν· ἐν τῇσιν φροντας,
 λεγόμεν τὴν γραφῇς μὴ οὐκ ἐν ἀνθρώπων δό-
 ξωσιν τὰ ἀμαρτίας· οὐκ ἐδίδωσιν οὐκ ἐλα-
 βὲν ἐν τῇσιν ἐν τῇσιν αὐτῶν· ἐξ ἡμῶν ἐν ὁρῷ
 αὐτῶν πονηρόν· τῶν δὲ φονηρῶν κνέμ
 δόξα· πάντες ἐν οἱ ἔχοντες ὕλην ἐκείνην· ἐν
 πυρὶ, πρὸν δόξωσιν δόξωσιν τὰ ἀμαρτί-
 ας ἡμῶν· ἀλλ' ἐξ ἡμῶν τὰ ἀκρόντων διηγήσιν καὶ διπλῆς· ἐν γὰρ δόξωσιν τὰ ἀμαρτίας
 ἀμαρτίας πρὸν, ἵνα ἐπὶ λαβὴ τὰς ἀμαρτίας, καὶ τὸ πρὸν τὸ πρὸν τὸ πρὸν τὸ πρὸν
 ἐν τῇσιν· ἐκ πρὸν τὸ ἐργον κατακαίνισιν, ἐν τῇσιν τὸ πρὸν τὸ πρὸν τὸ πρὸν τὸ πρὸν

Stipulam foris residere? & pro auro, argen-
 to, & lapide pretioso nihil mercedis acci-
 pere? Sed neque hoc æquum est. Quid igitur
 sequitur, nisi ut primum propter ligna
 ignis tibi detur, qui consumat lignum, fœ-
 num, vel stipulam? Deus quippe noster
 apud eos qui possunt intelligere divina,
 ignis dicitur esse consumens. Et cum dicat
 Propheta: *Deus noster ignis consumens est*, non
 appositum, quid consumat, tibi derelinquens
 de manifestioribus intellectum. Neque enim
 id quod ad imaginem & similitudinem suam
 permanet, ignis iste consumit, non pro-
 prias creaturas; sed superædificata ligna,
 fœnum, stipulam. Locus est difficilis, & ad
 interpretandum nimis sudoris egens, ut cum
 primis secunda contentiant: Repromissiones
 legimus, & post prospera repente tristitia
 prædicantur: *Et retribuam*, inquit, *illis pri-
 mum duplices injustitias eorum*; necessario ap-
 positum est, *primum*: primum quippe pro-
 pter injustitias tormenta perpetimur, acin-
 de propter iustitiam coronamur. Neque
 enim e contrario ante tribuenda sunt iusta,
 & sic reddenda peccata, ut cessantibus bo-
 nis vitia æterna permaneant, sed ante reci-
 piemus mala, & deinde bona, ut sublati
 vitiis virtutes permaneant in æternum. Ob-
 serva omnem thesaurum Scripturarum, &
 invenies semper Deum ea primum commi-
 nantem quæ tristitia sunt, & eadeinceps in-
 ferentem quæ lætitiæ præbeant audienti-
 bus. Occidit, & vivificat; percutit & sanat: *Deus*
ipse dolorem facit, & rursum restituit; per-
 cussit, & manus ejus sanaverunt. Super his
 ergo, qui iustus est, intellectu pio confide-
 rans quæ dicuntur, ingemiscat, & dicat:
Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo, aut
quis requiescet in monte sancto? Qui ingredi-
tur, inquit, sine macula, & operatur iustitiam,
qui loquitur veritatem in corde suo, qui non egit
dolum in lingua sua, nec fecit proximo suo ma-
lum, & opprobrium non accepit adversus proxi-
mos suos. Nos etiam non his opprobriis
 qui a peccatis ad penitentiam convertun-
 tur, Scriptura dicente: *Ne improperes viro*
convertenti a peccatis. Opprobrium non accepit
adversus proximos suos; ad nihilum deductus
est in conspectu ejus malignus; timentes autem
dominum magnificat. Omnes igitur quicumque
 materiam illius ignis habemus in nobis, pri-
 mum recipimus nostra delicta. Sed dicet
 mihi aliquis de audientibus: expone & id
 quod sequitur: *Duplices injustitias eorum.* Esto
 quippe, recipio mea peccata, ut complea-
 tur id quod ab Apostolo dictum est: *Si cuius*

1. Cor. 3. 15 opus asserit, detrimentum patietur; ipse autem A

salvus erit, sic tamen quasi per ignem: cur vero

duplicita recipio peccata? Cui respondendum est, quia servus qui scit voluntatem Domini sui, & non facit eam, plagis vapulabit multis: dignum siquidem est eos qui Gentes sunt, simplicia recipere peccata, & nos

Heb. 10. 26. duplicia, dicente Apostolo: Voluntarie peccantibus nobis post cognitionem veritatis jam

ultra non remanet pro peccato hostia. Horribilis autem quadam expectatio iudicii ignis, zelus comedere habens adversarios. Prophetatum est de his qui ad peccatoribus & venatoribus de

profundo in montibus sunt abstracti, quomodo recipiant primum duplicia peccata sua. Posthac de vocatione Gentium prophetatum est, non eorum qui necdum cognoverunt Christum, sed qui iam vocati sunt, ut sciant laudes referre pro gratia: & in Ecclesia consistentes confiteantur, & adorent nomen ejus. Domine fortitudo mea, & adiutorium, & refugium meum in die malorum, ad te Gentes venient ab extremo terra, & dicent: Quoniam falsa possederunt patres nostri simulachra, nec est in illis utilitas. Quomodo ab extremo terrae venerunt Gentes ad Dominum, & dixerunt: Quoniam falsa possederunt patres nostri simulachra, nec est in illis utilitas? Quinam isti qui veniunt ab extremis? Sunt alii primi terrae: sunt alii novissimi. Qui sunt primi? Sapientes saeculi, nobiles, divites, optimates. Qui sunt extremi? Stultitia mundi elegit Deus, ut confundat fortia, & ea quae non erant, ut destruat quae sunt. Venient Gentes ab extremo terra: quasi dixerit: de his omnibus qui sunt novissimi super terram, de fatuis, de ignobilibus, de abjectis. Et dicent: Quoniam falsa possederunt patres nostri simulachra, nec est in illis utilitas: non quia vera sint idola, ad quorum distinctionem nunc falsa dicantur, sed idola quae falsa sunt per naturam, nulla est in eis utilitas. Si faciet sibi homo Deos, & isti non sunt Dii. Non solum de corporeis simulachris faciunt sibi homines Deos, sed & de corde confingunt: qui enim possunt simulare alium creatorem extra universitatis Deum, Spiritum sanctum, alium Christum, alia saecula extra haec quae cernimus, ij omnes fecerunt sibi Deos, & adoraverunt opera manuum suarum. Omnes Philosophi qui varia dogmata prodiderunt: omnes haeretici qui auctores ad aliter credendum de Deo miseris mortalibus extiterunt, fecerunt sibi

27. B

διὰ πυρός· τί δήποτε διπλᾶς δόξα λαμβάνει

ταῖς ἀμαρτίας· ἀλλὰ λεκτέον, ὅτι θελόμενος

ἰδῶς τὸ θελημα τοῦ κυρίου, καὶ μη ποιήσας αὐτὸ

τὸ θελημα αὐτοῦ, διαθήσεται ὅσα ὀλέθρα, ἀλλὰ

πολλὰς· ἀξιὸν ἐν ἐστὶ τὰς μὴ διὰ τοῦ ἔθνους

ἀμαρτανότας δόξα λαμβάνειν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν

ἀμαρτημάτων, ἡμᾶς δὲ διπλᾶ ἡμῶν δόξα λαμβάνειν

τὰ πᾶσιμα· ἐκαστὸς γὰρ ἀμαρτανόντων ἡμῶν

μὴ τὸ λαβεῖν τι καὶ ἡμῶν τὴν ἀληθείαν, οὐκ ἐπὶ

ἀμαρτιῶν δόξα λαμβάνειν, ἀλλὰ ἐπὶ ἀμαρτιῶν

δυσία, φοβερὰ δὲ πρὸς ἐκδοχὴν κρίσεως, καὶ

πυρός (ἡλθον), ἵνα μὴ μέλλοντες τὰς πνευματικὰς

πνεύματος ἀπορρητὶς τὰς αἰσθητῶν ἀλυστομύμων

καὶ θεοδωτομύμων, καὶ δόξα λαμβάνοντες πᾶσιμα

τὸν διπλᾶς τοῖς ἀμαρτίας αὐτοῦ· μὴ ταῦτα ἀπορρητὶς

ἡ ἐκκλησίας τῶν ἔθνων σαφές ἐστιν, ἐπὶ κατεμύμων,

ἀλλὰ κεκλημύμων, καὶ ἐπὶ ἰδούτων πρὸς ἡμετέρας

ἰδούτων πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, ἀλλὰ ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

διὰ πυρός· τί δήποτε διπλᾶς δόξα λαμβάνει

ταῖς ἀμαρτίας· ἀλλὰ λεκτέον, ὅτι θελόμενος

ἰδῶς τὸ θελημα τοῦ κυρίου, καὶ μη ποιήσας αὐτὸ

τὸ θελημα αὐτοῦ, διαθήσεται ὅσα ὀλέθρα, ἀλλὰ

πολλὰς· ἀξιὸν ἐν ἐστὶ τὰς μὴ διὰ τοῦ ἔθνους

ἀμαρτανότας δόξα λαμβάνειν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν

ἀμαρτημάτων, ἡμᾶς δὲ διπλᾶ ἡμῶν δόξα λαμβάνειν

τὰ πᾶσιμα· ἐκαστὸς γὰρ ἀμαρτανόντων ἡμῶν

μὴ τὸ λαβεῖν τι καὶ ἡμῶν τὴν ἀληθείαν, οὐκ ἐπὶ

ἀμαρτιῶν δόξα λαμβάνειν, ἀλλὰ ἐπὶ ἀμαρτιῶν

δυσία, φοβερὰ δὲ πρὸς ἐκδοχὴν κρίσεως, καὶ

πυρός (ἡλθον), ἵνα μὴ μέλλοντες τὰς πνευματικὰς

πνεύματος ἀπορρητὶς τὰς αἰσθητῶν ἀλυστομύμων

καὶ θεοδωτομύμων, καὶ δόξα λαμβάνοντες πᾶσιμα

τὸν διπλᾶς τοῖς ἀμαρτίας αὐτοῦ· μὴ ταῦτα ἀπορρητὶς

ἡ ἐκκλησίας τῶν ἔθνων σαφές ἐστιν, ἐπὶ κατεμύμων,

ἀλλὰ κεκλημύμων, καὶ ἐπὶ ἰδούτων πρὸς ἡμετέρας

ἰδούτων πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, ἀλλὰ ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς ἡμετέρας, καὶ πρὸς

νον διὰ τῶν ἀγαλμάτων ποιῶσιν αὐτοῖς ἄνθρωποι θεοί, ἀλλὰ ἐνέθρουντες ἐκ διὰ τῶν ἀνα-

πλατμάτων ποιόντας ἄνθρωπος αὐτοῖς θεοί. ὅτι γὰρ διώκοντες ἀναπλάσσειν θεὸν ἐτε-

ρον, ἐκ κοσμοποιῶν ἄλλω, ὡς δὲ τὸν ὅτι τὸ πνεῦμα ὅς ἀναγεγραμμένον, καὶ ἄλλω

οἰκονομῶν κόσμῳ, ὡς δὲ τὸν ἄλλω. ὅτι πάντες ἐποίησαν αὐτοῖς θεοί, καὶ ἀποσκευασ-

σαν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν· οἶγες, νόσον μοι εἴτε ἐν ἑλλησιν τὰς γῆρας, ἀπὸ ματα, φῶρ

ἐπὶ τῇ

ἐπεὶ τῆς δὲ φιλοφροσύνης, ἢ τῆς δὲ ἐν ταῖς
 δόξαις τῶν ἡμετέρων πάτερ δόγματα, ἔτι
 ἐπονησθὲν ἐαυτοῖς ἰδὼν καὶ ἀναπλάσματα τῶν
 ψυχῶν, καὶ τραφεύς, ἀποσεκύνοντες τοὺς ἐξ-
 γοῖς τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἀποδέξασθαι ὡς ἀλή-
 θεον τὰ ἰδὼν ἀναπλάσματα. πάντας ἐν τῇς
 αἰσθητοῖς, καὶ τῇς νοητοῖς ποιεῖν τὰς ἐαυτοῖς θεάς.
 διελγῶν ὁ λόγος φησὶν. ἐποίησεν ἐαυτῶν
 ἀνθρώπων θεάς, καὶ ἔτι ἐκ ἐνὶ θεοῖ· διὰ τὸ
 ἐγὼ δηλώσω αὐτοῖς τὴν χεῖρά μου ἐν τῷ καιρῷ
 τῷ, καὶ γνώσει αὐτοῖς καὶ τὴν δυνάμειν μου.
 πῶς καιρῶ, ἢ τῷ; δεικνύων τὸν καιρὸν τὸν
 παρουσίας τῆς χεῖρος, καὶ γνώσει φησὶν, ὅτι
 ὁνομά μοι κύριος ἔτα ἀλλή ἐστὶ ἀποφροσύνη,
 ἡ δὲ οὐδ' ὅπως ὁδὸς τοῖς ἐξιδόμενοις ἐχ' ὁ-
 ρῶν. ἀρετῶν δὲ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐκδόσεις, δη-
 λοῦσι καιρῶν ἐν τῷ ἐξοικισμῷ, καὶ πεπληρω-
 ῖ πραγμάτων ἀναγκασμάτων, διωκτῶν,
 ἐν ἀποστροφῇ, ἀπὸ τῆς ψυχῆς
 ἡμῶν ὅπως ἔχει τὰ ῥήματα. ἀμαρτία ἰδὼν
 γέγραπται ἐν γραφῇ σιδηρᾷ, ἐν ὄνυχι ἀδα-
 μαντίνῳ ἐγκεκολλημένη. ἡ δὲ στήθεας τῆς καρ-
 διας αὐτῆς, * ἡ δὲ ἐν γαστρίᾳ αὐτῆς ἐπι-
 δέου καὶ ἐπὶ αὐτῇ τῶν ἰσχυρῶν ταῦτα γέ-
 γραπται. ὅτι ἡ ἀμαρτία αὐτῆς γέγραπται.
 ἀλλ' ἐὰν ἴδῃς, ὡς πολλὰ ἰδεῖς ἐξ αὐτῆς, ἰδὼν
 τρεπῶς λεγόμενον τὸν χεῖρον, μήποτε ἀμαρ-
 τία ἰδὼν ἡμῶν ἐστὶ τῶν πεινόντων ἐπὶ τὸν χει-
 ρὸν τὸν ἐκ φυλῆς ἰδὼν. εἰ δὲ διώσασθαι καὶ ἄλλως
 ἀεῖσαι μυστικώτερον, ταῦτα αὐτῇ ἰδὼν ἀπο-
 φροσύνη τῶν ἀδελφῶν ὡς εἶναι αὐτῇ αὐτῇ τῇ
 ἀποφροσύνῃ λείψον. ἀμαρτία ἰδὼν γέγρα-
 πται ἐν γραφῇ σιδηρᾷ, ἐν ὄνυχι ἀδαμαντίνῳ
 ἐγκεκολλημένη. ἡ δὲ στήθεας τῆς καρδιας αὐ-
 τῆς ἀλλὰ πάλιν οὐκ ἀκολοθεῖ ἐπ' ἐκείνης τῇ,
 αὐτῆς μήποτε ἐν ἐφ' ἡμᾶς ἐλεῖν, ἐὰν ἡρώ-
 μεθα ἀμαρτωλοὶ, ταῦτα φθάνειν τὰ ἀποφρο-
 σύνων. ἡμᾶς ὁρῶν, καὶ ἡ ἀμαρτία ἡμῶν
 οὐκ ἐξ ἡμῶν γέγραπται, ἀλλ' ἐν τῇ καρδίᾳ
 ἡμῶν. καὶ γέγραπται ἐν σιδηρᾷ γραφῇ, ἐν ὄν-
 χι ἀδαμαντίνῳ. ὅτι τὸ ἀμαρτήματα ἀ-
 μαρτάνοντες ἐγγράφεται εἰς ἡμᾶς διὰ τὸ
 ἀμαρτάνειν, ὡς ἔστι αὐτῶν αὐτῶν τὸ πρῶμα.
 ἐκ τῆς αὐτῆς αὐτῶν τὸ πρῶμα, ἢ τῇ
 δὲ τῇ ἀμαρτίαν. ποιήσας αὐτῶν, ἔχω τύπον
 αὐτῶν. ὁ δὲ οὐκ ἐγγράφεται ἐπὶ αὐτῶν ἀμαρτίας
 μετ' ἡμαρτημάτων ἐν τῇ ψυχῇ μετ' ἡμῶν ἡ ἀμαρτία μετ' ἡμαρτημάτων μέλανι, ἀπὸ
 λευκοῦ αὐτῶν. καὶ γέγραπται ἐν σιδηρᾷ γραφῇ, γέγραπται ἐν ὄνυχι ἀδαμαντίνῳ, γέγραπ-
 ται ἐπὶ τῇ στήθεας τῆς καρδιας ἡμῶν, ἵνα ἔλθῃ ἐπὶ τὸ δικαστήριον, ἐπληρωθῇ ἡ λείψα ἀποφρο-
 σύνῃ. ἐδὲν κρυπτόν ὁ ἐφανερώθη, καὶ ἐδὲν κεκαλυμμένον ὁ οὐκ ἀποκαλυφθήσε-

A idola, & animi voluptatem putaverunt
 Deum, & conversi adoraverunt opus ma-
 num suarum, putantes vera esse quæ fin-
 xerant. Omnes deigitur tam visibilimate-
 ria, quam de falsis dogmatibus fingentes
 sibi Deos, corripit nunc sermo divinus di-
 cens: Si faciet sibi homo Deos, & isti non sunt
 Dei; propterea manifestabo illis in tempore isto
 opus manuum mearum, ostendam illis virtutem
 meam: in quo tempore, nisi in isto, quo Sal-
 vator noster assumpsit corpus humanum?
 Et scient, quia ego sum Dominus. Deinde alia
 sequitur Prophetia, (quam nescio, quare
 apud Septuaginta non invenientes, in cæ-
 teris Editionibus, quæ cum Hebræo consen-
 tiunt sermone reperimus;) quæ plena est
 necessariis rebus, & tam utilibus, ut possit si
 animus fuerit attentus, à vitiiis revocare Le-
 ctorem. Sic autem sequitur; Peccatum Iudæ
 conscriptum est stylo ferreo, in ungue adamanti-
 no, sculptum super pectus cordis eorum. Quo-
 niam difficile est aliquem se malum confite-
 ri, ideo Iudæi qui exemplaria nonnulla fal-
 sarunt, etiam in hoc loco pro peccato Iudæ,
 peccatum eorum posuerunt. Sed si figuratiter
 consideres (ut sæpe ostendimus) Judam
 Christum nuncupari, forsitan peccatum
 Iudæ peccatum nostrum est, qui credimus
 in Christum de tribu Iudæ, & ex ejus se-
 cundum carnem stirpe nascentem. Si au-
 tem volueris sacratius intelligere de prodi-
 tore Iudæ dictum: Peccatum Iudæ scriptum est
 stylo ferreo in ungue adamantino, sculptum
 super pectus cordis eorum, repugnabit tibi
 quod sequitur, eorum. Igitur (ut supra dixi-
 mus) super nos qui peccamus, ista conveni-
 unt, quorum peccata non forinsecus alicubi
 conscribuntur, sed in cordis conscientia,
 stylo exarata ferreo, sculpta ungue ada-
 mantino. Quod autem peccata nostra scri-
 bantur in pectore, ex his quæ sequuntur, in-
 tellige. Antequam peccatum faciam, nulla
 in corde meo peccati imago versatur: cum
 autem conscientia peccati imaginem sum-
 pserit, habeo formam illius, & semper ante
 oculos cordis mei delicti pompa depingi-
 tur. Et si quidem esset peccatum meum
 atramento conscriptum, forsitan dele-
 rem illud; nunc autem scriptum est stylo fer-
 reo, & in ungue adamantino, sculptum est
 super pectus cordis mei, ut mecum ad tri-
 bunal veniat, & compleatur illud quod à
 Christo prophetatum est: Nihil absconditum,
 quod non manifestabitur, & nihil occultum,
 quod non palam fiet. Nudabitur pectoris mei

conscientia & aperto corde videbuntur li-
 tera peccatorum, quæ in stylo ferreo, in
 ungue adamantino sculptæ sunt. Atque
 ita universa spectantium multitudo leget in
 pectore meo signatas imagines peccatorum :
Nihil enim absconditum, quod non revelabitur ;
Et inter se invicem cogitationum accusantium
sive defendentium. Et, Nolite ante tempus ju-
 dicare, donec veniat Dominus, & illuminet ab-
 scoudita tenebrarum, & manifestet consilia cor-
 dium. Cui manifestabit ? utique non sibi,
 qui antequam fiant cuncta, cognoscit : sed
 his qui cum illo venturi sunt, & propter
 puritatem mentis & corporis Agnum se-
 quentur, ostendet delicta in corde peccato-
 ris expressa, ut resurgant iusti in gloriam,
 peccatores vero in opprobrium & confu-
 sionem æternam : à quibus liberet nos Deus
 resurgentes cum Christo Jesu, cui est gloria
 & imperium in sæcula sæculorum, Amen.

Rom. 2. 15

2. Cor. 4. 5

ἡ ἐργονόμη με τοῦ στήθους, καὶ ἡ καρδία ἐ-
 χασατο γραμμάτια ἐν γραμμῶν τῶν ἁμαρ-
 τῶν ἐν τῷ γραφίῳ τοῦ στήθους, τῶν ὁνυχτῶν ἀ-
 δαμαντίνῳ, καὶ πάντες ἀναγινώσκουσιν ἐν τῷ
 στήθει μου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὰς τύπας μου
 τῶν ἁμαρτημάτων ἐδὲν γὰρ κενυτὸν ὁ θεὸς φανε-
 ρώσῃ. ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀλήθειαν τῆς λο-
 γισμῶν κατηγορησίων, ἡ καὶ ἀπολογισμῶν,
 καὶ μηδὲ καὶ ἐπὶ κενυτῶν, ὡς αὐτὸς ἐλθὼν κί-
 νησιν. ὁ δὲ φωτιστὴς τῶν κενυτῶν σκοτεινῶν φανε-
 ρώσῃ τὰς βλάβας τῶν καρδιῶν. τὴν φανερώσει,
 ἐκ' ἑαυτοῦ. αὐτὸς γὰρ οἶδε τὰ πάντα περὶ γενε-
 σεως αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ τὴν φανερώσει, πᾶσι
 τοῖς μέλλουσιν ἐλεῖν διὰ τὴν αὐτῶν καθαρό-
 τητά τῶν ἁμαρτιῶν ὁ ἡμαρτηκός, ἵνα οἱ ἁ-
 μαρτωλοὶ αἰσθῶσιν ἐξ ὁνείδιον μὴ ἐκ ἀνέ-
 νων αἰώνιον. ἀφ' ὧν ῥύσῃ ἡμᾶς ὁ θεὸς πάντες,
 ἵν' εἰς δόξαν τῶν ἐν χριστῷ ἀναστῶντων, ὅς ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

HOMILIA XVII.

ΟΜΙΛΙΑ ΙΖ.

(juxta Hieronymum IV.)

De eo quod scriptum est:

Εἰς τὸ.

1er. 17. 11. Clamavit perdix, congregavit quæ non peperit,
 faciens divitias suas non cum judicio, in me-
 dio dierum ejus derelinquent eum, & novissi-
 mis suis erit insipiens.

Ἐφώνησε πέρεδιξ, μέγχι ὅτι καὶ ἡμέραν ἀνθρώ-
 πων οὐκ ἐπέδύμησα.

Eodem Interprete.

1er. 17. 12. **T**HRO NVS gloria exaltatus ab initio
 & 12. locus, sanctificatio nostra, sustentatio
 Israel. Domine omnes qui te dereliquerunt, con-
 fundantur decedentes, super terram scribantur,
 quia dereliquerunt fontem vite Dominum. Sa-
 na Domine, & sanabor: saluum me fac, & sal-
 vus ero, quoniam gloriatio mea tu es: Ecce ipsi
 dicunt ad me: Vbi est sermo Domini? veniat.
 Ego autem non laboravi subsequens post te, &
 diem hominis non concupivi: tu scis. Ad famo-
 lam venimus questionem inspicere, quid
 sit perdix, de quo Scriptura nunc loquitur:
 Clamavit perdix, congregavit quæ non peperit,
 faciens divitias suas, non cum judicio. In dimi-
 dio dierum ejus derelinquent eum, & in novissi-
 mis suis insipiens erit. Ex natura volucris di-
 gnus videtur quandam historiam commemo-
 rare, ut animal cognoscens scire possi-
 mus, utrum ad bonam an malam partem
 nunc nominati perdicis intelligentiam re-
 feramus. Dicitur autem hoc esse animal
 malignum, fraudulentum, callidum, multumque decipiens venatores. Sæpe quippe
 ante pedes aucupis volvitur, & in medio ejus conatu, quasi jam apprehendendus
 elabitur: Prædam sui ex vicinitate promittit, & hoc agit, ne ad nidum factum ejus
 elabatur.

Ἐπὶ τὸ διαβόητον ζήτημα ἐληλυθαμεν, ἵνα
 πῶς ἐστὶν ὁ πέρεδιξ, καὶ ἐν ᾧ φησὶν ἡ γραφή.
 ἐφώνησε πέρεδιξ, συνήγαγον αὐτὸν οὐκ ἔτεκε, ποῦν τὴν
 πρὸς αὐτὸν ἐμὴν κείσεως. ἐν ἡμέραις ἡμετέρας
 αὐτὸς ἐγκαταλείψουσιν αὐτὸν, ὅτι ἐπ' ἐχάτων αὐ-
 τοῦ ἐσθλα φέρον. ἐν τῷ περὶ φύσεως ζῶον δὲ ἀ-
 ναλαβεῖν, ἵνα ἰσθῇ καὶ πέρεδιξ. ἵνα εἰδῶ-
 μεν τὰ καὶ τὸ ζῶον μὴ καὶ τὸ περὶ τὴν κρείττο-
 ντα τάξιν, νυνὶ δὲ λεγόμενον τὸν πέρεδιξ ὅτι
 καὶ ἐργονόμη λέγει δὴ τὸ ζῶον ἐν κακοῦς ἐσθλα,
 & δολίον, & πανέργον, & ἀπατῶν ἐλεῶν τὸν
 θεῶν ὅτι καὶ πολλὰ κίς κυλίσματα καὶ τὰς πε-
 δὰς ὅτι θεῶν ὅτι, ἵνα αὐτὸν ἀπεισάσῃ, ὡς ἐργονό-
 μος τὸ ζῶον καὶ τὸ μὴ ἵκανον τῇ τῶν καλῶν. &
 ἵνα εἰς τὸν σοχάσται καὶ εἰσαπείνῃ τὸν θεῶν.